

Abstract

Drd. Constantin-Cătălin Cârloanță

Teza de doctorat, intitulată „Morala creștină și disciplina militară. O cercetare istorico-teologică” își propune să analizeze convergențele și punctele de întâlnire dintre fundamentele moralei creștine și disciplina militară. Cercetarea noastră evidențiază faptul că nu se limitează la prescrierea unor îndatoriri cazuistice, ci urmărește stabilirea principiilor fundamentale aplicabile în diferite situații ale existenței umane.

Un punct central al lucrării îl constituie analizarea virtuților teologice și morale care constituie temeiul virtuților ostășești. Acestea sunt: devotamentul și loialitatea, supunerea și ascultarea față de superior, camaraderia și spiritul de jertfă, patriotismul, onoarea și demnitatea, vitejia ostășească, disciplina militară și spiritul de corp.

Capitolul al III-lea și al IV-lea reprezintă, de fapt, studiul practic al cercetării noastre, întrucât am argumentat cu fapte istorice și documente militare emise în timpul războiului modul în care clerul militar a contribuit la susținerea și întărirea morală a ostașilor români implicați în cele două conflagrații mondiale, precum și importanța consilierii morale acordate pentru menținerea disciplinei militare.

Pe lângă cei 253 de preoți mobilizați în structurile armatei între anii 1916-1918, au mai fost înrolați monahi, monahii și studenți teologi, care au îndeplinit serviciul de infirmieri și brancardieri. Aceștia au fost repartizați la spitalele mobile ale armatei, precum și la cele înființate de *Crucea Roșie Română*, unde au îngrijit zeci de mii de răniți și bolnavi (cei mai mulți fiind din Moldova). Din cauza tifosului exantematic declanșat, unii dintre ei au plătit cu prețul vieții îndeplinirea serviciului asumat din iubire față de neam.

În capitolul al IV-lea ne-am propus să analizăm activitatea de îndrumare morală a armatei române desfășurată de către episcopul militar dr. Partenie Ciopron, precum și de către preoții militari aflați sub coordonarea lui, conform documentelor militare identificate din perioada respectivă și a informațiilor prezentate în revista Episcopiei Militare „Arma Cuvântului”.

În capitolul al V-lea am analizat consecințele imixtiunii politicului în armată cu privire la existența și desfășurarea serviciului de consiliere moral-spirituală a militarilor români. Astfel, prin Decretul-Lege nr.177 pentru regimul general al cultelor religioase, dat la 3 august 1948, Episcopia Militară și Serviciul de asistență religioasă s-au desființat. Prigoana religioasă declanșată de regimul totalitar a fost consecința instaurării ideologiei materialiste atee, care a

urmărit izgonirea lui Dumnezeu din sufletul omului, însă acest obiectiv al regimului comunist nu s-a materializat. De asemenea, am argumentat faptul că regimul comunist a modificat și percepția despre rostul disciplinei militare.

După Decembrie '89, Biserica și Armata au avut șansa de a se realătura în lucrarea de păstrare a identității spirituale și naționale prin semnarea *Protocolului în legătură cu organizarea și desfășurarea asistenței religioase în Armata României*, între Biserica Ortodoxă Română și Ministerul Apărării Naționale. Consecința încheierii acestui *Protocol* a fost înființarea Secției de Asistență Religioasă, care a contribuit la înființarea funcțiilor de preoți militari și la organizarea concursurilor pentru selecționarea clerului militar ce va deservi Ministerul Apărării Naționale.

Datorită faptului că desfășor de peste 20 de ani activitatea de consiliere moral-spirituală într-o unitate de învățământ militar preuniversitar, am argumentat importanța acestei activități pentru consolidarea valorilor morale a viitorilor militari din armata română.

Într-un colegiu militar/academie militară, preotul are un rol foarte important în consilierea morală și spirituală a elevilor/studentilor militari, deoarece el este „părintele” lor datorită rolului pe care îl are de îndrumător spiritual. Astfel, el poate să-i ajute atunci când doresc răspunsuri mobilizatoare la diferitele situații cu care se confruntă în anumite împrejurări sau atunci când se află în fața unor dileme morale, pe care nu ar putea să le abordeze cu oricine datorită caracterului confidențial pe care îl au, dar care își găsesc rezolvare prin actul sacramental al Sfintei Spovedanii.

La finalul acestui capitol am valorificat experiența pe care am dobândit-o, ca preot militar, în urma misiunii *Resolute Support* din Teatrul de Operații Militare din Afganistan, pe care am desfășurat-o cu Batalionul de Infanterie Protecția Forței KAF „Brave Hearts” din Focșani, în perioada 15.08.2017-15.02.2018. Cu acest prilej, am constatat și am argumentat rolul important pe care îl are preotul militar pentru susținerea și întărirea morală a militarilor în condițiile de stres maxim cu care se confruntă din cauza pericolului permanent.

La sfârșitul lucrării am adăugat două anexe pentru a înțelege specificul asistenței religioase în alte capelanate militare din lume. Prima a fost elaborată cu scopul de a observa modul în care a fost organizat Capelanatul Militar din Statele Unite ale Americii și specificul consilierii religioase desfășurate de către preoții militari protestanți și romano-catolici pe baza moralei creștine în Primul Război Mondial, precum și modul în care s-a situat societatea civilă americană, clerul protestant din SUA și cel anglican din Marea Britanie față de problema războiului.

Cea de-a doua anexă am întocmit-o cu scopul de a prezenta maniera în care este organizată asistența religioasă în câteva armate din Orient, unde există o diversitate de tradiții religioase, precum și importanța acesteia pentru susținerea moralului militarilor în vederea îndeplinirii tuturor misiunilor specifice. Cu acest prilej, am analizat particularitatea asistenței religioase din armata indiană, srilankeză, coreeană (Coreea de Sud) și israeliană. În spațiul oriental, unde majoritatea populației este necreștină, de orientare hindusă, budistă, taoistă, sikistă, musulmană și mozaică, termenul echivalent pentru capelan este de *expert religios*. Acesta poate fi maestrul sikist, înțeleptul hindus și imamul musulman, iar în armata israeliană este rabinul militar. Prin activitatea religioasă desfășurată, acești experți (sau îndrumători) religioși se aseamănă cu capelanul dintr-o armată creștină.